

Sinterklaas in Amerika

ELK JAAR, ALS SINTERKLAAS nog maar net vertrokken is, zie je een andere man met een witte baard opduiken: de Kerstman. Eigenlijk lijken ze wel een beetje op elkaar, die twee oude mannen: hun haar is even wit, hun baarden zijn bijna even lang en ze delen cadeautjes uit. Toch kennen we Sinterklaas veel beter dan de Kerstman. Sinterklaas hoort een beetje bij ons, bij Nederland. En de Kerstman, komt die niet eigenlijk uit Amerika?

Lang geleden trokken veel Nederlanders eropuit om in verre landen te gaan wonen. In Amerika stichtten ze een stad die ze Nieuw Amsterdam noemden. In het nieuwe land was alles nieuw en anders, behalve de feesten die de Hollanders vierden, want die hadden ze gewoon vanuit hun eigen land meegenomen. Ook het feest van Sinterklaas. En ook al was Amerika veel te ver om door de echte Sint-Nicolaas te worden bezocht, dat gaf niks. Een opa, een oom of buurman Gerrit deed een baard om, trok een rode fluwelen jas aan en zette een mijter op zijn hoofd. De Nederlandse kinderen zongen liedjes en zetten hun schoen voor de openhaard. De verklede opa, oom of buurman deelde zakken vol pepernoten en cadeautjes uit.

De Amerikanen keken verbaasd toe. 'Wat is dat voor een feest?' vroegen ze. 'En wie is die oude man met zijn witte baard?'

'Dat is Sinterklaas,' legden de Nederlanders uit. 'Hij is een oude bisschop die cadeautjes uitdeelt aan kinderen die gehoorzaam zijn geweest. En, o ja, hij houdt erg van gedichtjes.'

'Jammer dat wij zo'n feest niet hebben,' zeiden de Amerikanen.

Jaren later, toen Nieuw Amsterdam al lang veranderd was in New York, schreef de Amerikaanse schrijver Clement Moore het gedicht 'Bezoek van Sint-Nicolaas'.

*En die vrolijke man in zijn rode jas,
meteen wist ik dat het de Kerstman was.
Zijn rendieren renden snel langs het raam
en hij floot en zong en riep ze bij naam.*

*Meteen hoorde ik op de nok van het dak
getrappel van hoeven en de bons van een zak.
Ik draaide me om met een reuzenvaart
en daar kwam de Kerstman al neer in de haard.*

Amerikaanse kinderen keken blij verrast naar de cadeautjes onder hun kerstbomen. Sommigen

vingen een glimp op van een oude man met een witte baard, in een rode, fluwelen jas. 'Kijk nu eens,' zeiden de Nederlanders. 'Nu vieren de Amerikanen ook Sinterklaas.' 'Wij noemen hem Santa Claus,' zeiden de Amerikanen. 'Net als jullie Sinterklaas brengt hij pakjes. En hij schrijft de namen van alle kinderen in zijn grote boek. Je kunt hem een briefje sturen met wat je graag wil hebben. Precies zoals in het gedicht van onze beroemde schrijver Clement Moore heeft hij in plaats van een paard een slee en acht rendieren. Santa Claus woont op de Noordpool. Maar hoe hij eruitziet weten we niet zo goed.'

Een Sinterklaas uit Nederland, een gedicht van een Amerikaan... er moest nog één ding gebeuren om van de Kerstman een echte Kerstman te maken. En dat deed Coca-Cola.

De directeur van de colafabriek wilde graag dat kinderen ook in de winter cola gingen drinken. Hij vroeg de tekenaar Haddon Sundblom om een mooie poster te ontwerpen. Haddon tekende Santa Claus zoals alle Amerikaanse kinderen hem nu kennen. Lachende pretogen. Bolle, rode wangen. Een dikke buik. Net als Sinterklaas een witte baard, maar korter. En ook is zijn rode jas veel korter dan de mantel van Sint-Nicolaas.

Toen gebeurde er iets wonderlijks. De mensen in Nederland zagen in de bioscoop en op de televisie steeds meer films waarin de vrolijke Santa Claus op zijn slee vol cadeaus door de lucht vloog. 'Dat kunnen wij toch ook nadoen?' zeiden de Nederlanders.

En zo kan het gebeuren dat onze Sinterklaas nog maar net vertrokken is naar Spanje, of daar komt Santa Claus alweer aangevlogen.

'Fijn,' zeggen sommige kinderen slim. 'Twee keer cadeautjes.'

'Dat hadden jullie gedacht,' zeggen hun ouders dan snel. 'Bij ons komt de Kerstman er niet in.'

Maar er zijn ook mensen die zeggen: 'Laat Sinterklaas maar lekker in het warme Spanje blijven. Wij willen liever dat de Kerstman cadeautjes onder de kerstboom komt leggen.'

Nou ja, dat moet iedereen zelf maar weten.

Dan blijft er eigenlijk maar één vraag over: wat vindt Sint-Nicolaas er zelf van? We hebben het hem gevraagd en hij schreef terug:

Zolang alle kinderen begrijpen dat ik de enige echte bisschop van Myra ben, vind ik het allemaal best. Ik vind die Santa Claus wel een vrolijke vent. Maar het zou misschien beter voor hem zijn om wat minder te eten. En dat rondvliegen in een slee lijkt mij maar niks. Geef mij Amerigo maar, mijn trouwe schimmel.

Vragen bij: Sinterklaas in Amerika

Dam, A. van, & Wolf, A. de. (2014). Op een dag.... Vijftig voorleesverhalen over feesten, tradities en gebruiken. (pp. 128-129). Houten: Van Holkema & Warendorf.

Les 1: Wat zegt de tekst?

1. Waarom heeft de tekst de titel Sinterklaas in Amerika?
2. Waar gaat de tekst vooral over? Wat is de hoofdgedachte van de tekst?
3. Wat gebeurt er in het begin, midden en eind van de tekst en zet ze op een tijdlijn?

Les 2: Hoe wordt het in de tekst gezegd?

1. Welke kenmerken van Sinterklaas en de Kerstman staan in de tekst en welke overeenkomsten en verschillen tussen Sinterklaas en de Kerstman zien we? Vul ze in in het Venn-diagram?
2. Wie is 'ik' in het gedicht?
3. Wie bedoelt Sinterklaas met 'alle kinderen' in zijn laatste zinnen.
4. Wat wordt bedoelt met 'opduiken'?
5. Wat wordt bedoelt met 'een glimp'?
6. 'Wat is dat voor een feest?' Wordt er een antwoord gegeven op deze vraag in de tekst?
7. Eerst wisten de Amerikanen nog niet zo goed hoe Santa Claus eruit ziet. Komen we daar later in de tekst wel achter en hoe ziet hij eruit?
8. Wat is het verband tussen de verschillende alinea's? Hoe is de tekst opgebouwd?
9. Aan welke woorden zien we in de tekst dat de schrijver sprongen in de tijd maakt? Welk signaalwoord of woorden had de schrijver kunnen gebruiken om ons te helpen de vierde alinea beter in de tijd te kunnen plaatsen?

Les 3: Wat wordt bedoeld met de tekst?

1. Hoe komt het dat we in Nederland Sinterklaas al veel langer kennen dan de Kerstman? Waar vind je daarvoor bewijs in de tekst?
2. Waarom hoort de Kerstman volgens de Amerikanen bij de winter? Waar staat dit in de tekst?
3. Kunnen we uit de tekst halen of de schrijver Sinterklaas of de Kerstman leuker vindt of allebei? En waarom?
4. De titel van het gedicht op blz. 128 is 'Bezoek van Sint Nicolaas'. Maar waarom heeft de schrijver van het gedicht het over de Kerstman.
5. Sinterklaas schrijft aan het einde zelf een reactie. Laat deze reactie in eerste instantie weg. Laat de leerlingen deze reactie zelf schrijven en hem vergelijken met de brief die de schrijver heeft gemaakt.

